

Utlåtande 2007:71 RVI (Dnr 327-1123/2007)

Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § SoL, kvartal 4 2006

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen godkänns.

Föredragande borgarrådet Ewa Samuelsson anför följande.

Ärendet

Enligt den ändring i socialtjänstlagen 16 kap. 6 f-h §, som infördes 1 juli 2006, är kommunerna skyldiga att anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) som inte verkställts inom tre månader. Rapportering skall ske till länsstyrelsen, kommunens revisorer och kommunfullmäktige. Rapporteringsskyldigheten gäller även alla avbrott i verkställigheten om beslutet inte har verkställts på nytt inom tre månader från dagen för avbrottet.

De beslut som skall rapporteras är beslut om insatser enligt 4 kap. 1 § SoL inom äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade samt individ- och familjeomsorg.

Till kommunfullmäktige skall socialnämnden lämna en statistikrapport över hur många gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. I rapporten skall anges vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut. Uppgifterna i rapporten skall vara avidentifierade. Inte heller skall skälen till varför de rapporterade besluten inte är verkställda framgå. Däremot skall det framgå hur stor del av besluten som gäller kvinnor respektive män. Rapportering skall göras en gång per kvartal.

Ändringen i socialtjänstlagen innebär att en kommun som inte inom skäligen tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som någon är berättigad till enligt beslut av kommunen, åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller om kommunen inte inom skäligen tid på nytt tillhandahåller biståndet efter det att verkställigheten avbrutits. Sanktionsavgiften tillfaller staten. Det lägsta beloppet för en sanktionsavgift är 10 tkr och det högsta 1 mnkr.

Stadsdelsnämndernas rapportering

Vid det första rapporteringstillfället, avseende tredje kvartalet 2006, rapporterade stadsdelsnämnderna totalt 111 ej verkställda beslut inom äldreomsorg. För kvartal 4 har stadsdelsnämnderna rapporterat 59 beslut som ej var verkställda den 31 december 2006. 58 av de rapporterade besluten avser särskilt boende. 49 av de rapporterade besluten har inte verkställts på grund av att den enskilde antingen tackat nej till erbjudet boende eller har valt att vänta på plats till ett önskat boende. 10 beslut har inte verkställts på grund av resursbrist, varav nio beslut avser särskilt boende och ett beslut avser kontaktman.

I tabellen nedan redovisas en sammanställning av antalet beslut som inte var verkställda vid föregående rapportering den 30 september 2006 (kvartal 3) samt den 31 december 2006 (kvartal 4). I tabellen redovisas hur många beslut som inte verkställts på grund av att den enskilde antingen tackat nej till erbjudet boende eller har valt att vänta på plats till ett önskat boende den 31 december 2006.

Tabell 1. Antal rapporterade ej verkställda beslut redovisade per stadsdelsnämnd.

SDN	Kvartal 3 2006	Kvartal 4 2006	Den enskilde tackat nej/ väntar på önskat boende, kvartal 4 2006	Resursbrist, kvartal 4, 2006
Bromma	20	9	9	-
Enskede-Årsta	0	4	4	-
Farsta	20	8	7	1
Hägersten	1	1	1	-
Hässelby-Vällingby	15	4	2	2
Kista	7	0	-	-
Kungsholmen	12	10	4	6
Liljeholmen	3	3	2	1
Norrmalm	3	4	4	-
Rinkeby	0	0	0	-
Skarpnäck	1	2	2	-
Skärholmen	4	4	4	-
Spånga-Tensta	2	2	2	-
Södermalm	3	1	1	-

Vantör	1	0	-	-
Älvsjö	1	3	3	-
Östermalm	18	4	4	-
TOTALT	111	59	49	10

I *bilaga* redovisas samtliga ej verkställda beslut och beslut där verkställigheten avbrutits med beslutsdatum, vilken typ av insats besluten avser samt om beslutet avser en man eller kvinna.

Beredning

Ärendet har beretts av äldreförvaltningen. Rapportering av ej verkställda beslut har gjorts från samtliga stadsdelsnämnder. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 1 februari 2007.

Äldrenämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 4 2006, och överlämnar rapporteringen till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens pensionärsråd önskar se helheten/totalen av beslut för att kunna jämföra de i tid ej verkställda. Rådet önskar också information om prövningsresultaten när rättsprocessen har kommit igång.

Mina synpunkter

Vid föregående rapportering avseende kvartal 3 2006 rapporterade stadsdelsnämnderna totalt 111 ej verkställda beslut. Av dessa hade 45 beslut inte verkställts på grund av resursbrist. Av rapporteringen avseende kvartal 4 2006 framgår att antalet ej verkställda beslut nästan halverats sedan föregående rapportering. I några stadsdelsnämnder har det skett en påtaglig förbättring, inte minst i Farsta, Hässelby-Vällingby och Östermalms stadsdelsnämnder som för kvartal 4 redovisar betydligt färre ej verkställda beslut än tidigare. Det är glädjande. I sammanhanget kan också påpekas att en felrapportering skett beträffande Bromma stadsdelsnämnd. Antalet kan där minskas med två för att totalt bli 7 ej verkställda beslut.

Precis som vid förra rapporteringen är skillnaderna relativt stora mellan de olika stadsdelsnämndsområdena. De bakomliggande orsakerna till detta behöver analyseras. En låg andel icke verkställda beslut skulle i värsta fall kunna dölja en betydligt hårdare tillämpning av biståndsreglerna och i bästa fall, vilket jag hoppas, ett rättssäkrare system. Det är viktigt att alla medborgare, oavsett var i staden de bor, får en lika bedömning.

Ur statistiken kan utläsas att besluten i de flesta fall inte har verkställts på grund av att den enskilde själv tackat nej. Det vore intressant att titta närmare på orsakerna till att äldre tackar nej till en erbjuden plats. Vi får ofta indikationer på att äldre som önskar flytta till en annan stadsdel än den egna, kanske för

att komma närmare vänner och anhöriga, inte alltid får det önskemålet tillmötesgått. I sammanhanget är det viktigt att påpeka att stadens boenden är att betrakta som en gemensam resurs för hela staden. Möjlighet att välja äldreboende, även i en annan stadsdel, är ett viktigt steg mot ökad valfrihet och möjlighet att påverka sitt liv. Om den äldre fått biståndsbedömd plats och önskar ett särskilt äldreboende bör det gå att ställa sig i kö till detta boende om det inte finns plats för tillfället. Ett sådant system utreds för närvarande inom staden.

Kungsholmens stadsdelsnämnd redovisar flest beslut som ej verkställts på grund av resursbrist. I sex av tio rapporterade beslut anger stadsdelsnämnden resursbrist som skäl till att besluten ej verkställts. Samtliga beslut är fattade mellan 5 juli och 26 september 2006. Jag förutsätter att stadsdelsnämnden snarast vidtar åtgärder så att beslut om beviljade insatser kan verkställas inom rimlig tid.

Bilaga

Statistikrapport av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL), kvartal 4 2006.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen godkänns.

Stockholm den 2 maj 2007

På kommunstyrelsens vägnar:
CARIN JÄMTIN

Ewa Samuelsson

Anette Otteborn

ÄRENDET

I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som stadsdelsnämnderna rapporterat till Länsstyrelsen, revisionskontoret och äldreförvaltningen. I tabellen nedan redovisas en sammanställning av antalet beslut som inte var verkställda vid föregående rapportering den 30 september 2006 (kvartal 3) samt den 31 december 2006 (kvartal 4). I tabellen redovisas hur många beslut som inte verkställts på grund av att den enskilde antingen tackat nej till erbjudet boende eller har valt att vänta på plats till önskat boende den 31 december 2006.

Tabell 1. Antal rapporterade ej verkställda beslut redovisade per stadsdelsnämnd

SDN	Kvartal 3 2006	Kvartal 4 2006	Den enskilde tackat nej/ väntar på önskat boende, kvartal 4 2006	Resursbrist, kvartal 4, 2006
Bromma	20	9	9	-
Enskede-Årsta	0	4	4	-
Farsta	20	8	7	1
Hägersten	1	1	1	-
Hässelby- Vällingby	15	4	2	2
Kista	7	0	-	-
Kungsholmen	12	10	4	6
Liljeholmen	3	3	2	1
Norrmalm	3	4	4	-
Rinkeby	0	0	0	-
Skarpnäck	1	2	2	-
Skärholmen	4	4	4	-
Spånga-Tensta	2	2	2	-
Södermalm	3	1	1	-
Vantör	1	0	-	-
Älvsjö	1	3	3	-
Östermalm	18	4	4	-
TOTALT	111	59	49	10

Av 59 rapporterade ej verkställda beslut avser 58 beslut särskilt boende. 49 av de rapporterade besluten har inte verkställts på grund av att den enskilde antingen tackat nej till erbjudet boende eller har valt att vänta på plats till ett önskat boende. 10 beslut har inte verkställts på grund av resursbrist varav nio beslut avser särskilt boende och ett beslut avser kontaktman.

BEREDNING

Ärendet har beretts av äldreförvaltningen. Rapportering av ej verkställda beslut har gjorts från samtliga stadsdelsnämnder. Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) har tagit del av ärendet den 1 februari 2007.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 13 februari 2007 att godkänna stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 4 2006 samt att överlämna stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut till kommunfullmäktige.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 25 januari 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Vid föregående rapportering avseende kvartal 3 2006 rapporterade stadsdelsnämnderna totalt 111 ej verkställda beslut. Av dessa hade 45 beslut inte verkställts på grund av resursbrist, dvs. lämpligt boende eller kontaktman saknades. I stadsledningskontorets tjänsteutlåtande (Dnr 327-2786/2006) påpekas att det ur rättsäkerhetssynpunkt är oroväckande att så många ej verkställda beslut rapporterats och stadsledningskontoret förutsatte att berörda stadsdelsnämnder skulle vidta åtgärder för att minska antalet ej verkställda beslut.

Av rapporteringen avseende kvartal 4 2006 framgår att antalet ej verkställda beslut nästan halverats sedan föregående rapportering. I några stadsdelsnämnder har det skett en påtaglig förbättring, inte minst i Farsta, Hässelby-Vällingby och Östermalms stadsdelsnämnder som för kvartal 4 redovisar betydligt färre ej verkställda beslut än tidigare. Det är också viktigt att notera att i de flesta fall har besluten inte verkställts på grund av att den enskilde själv tackat nej eller valt att vänta på plats på önskat boende.

Kungsholmens stadsdelsnämnd redovisar flest beslut som ej verkställts på grund av resursbrist. I sex av tio rapporterade beslut anger stadsdelsnämnden resursbrist som skäl till att besluten ej verkställts. Samtliga beslut är fattade mellan 5 juli och 26 september, 2006. Äldreförvaltningen förutsätter att stadsdelsnämnden snarast vidtar åtgärder så att beslut om beviljade insatser kan verkställas inom rimlig tid.

Kommunstyrelsens pensionärsråd

Kommunstyrelsens pensionärsråd tog del av ärendet vid sitt sammanträde den 1 februari 2007 och protokollförde följande:

Rådet önskar se helheten/totalen av beslut för att kunna jämföra de i tid ej verkställda (beslut).

Rådet önskar information om prövningsresultaten när rättsprocessen har kommit igång.